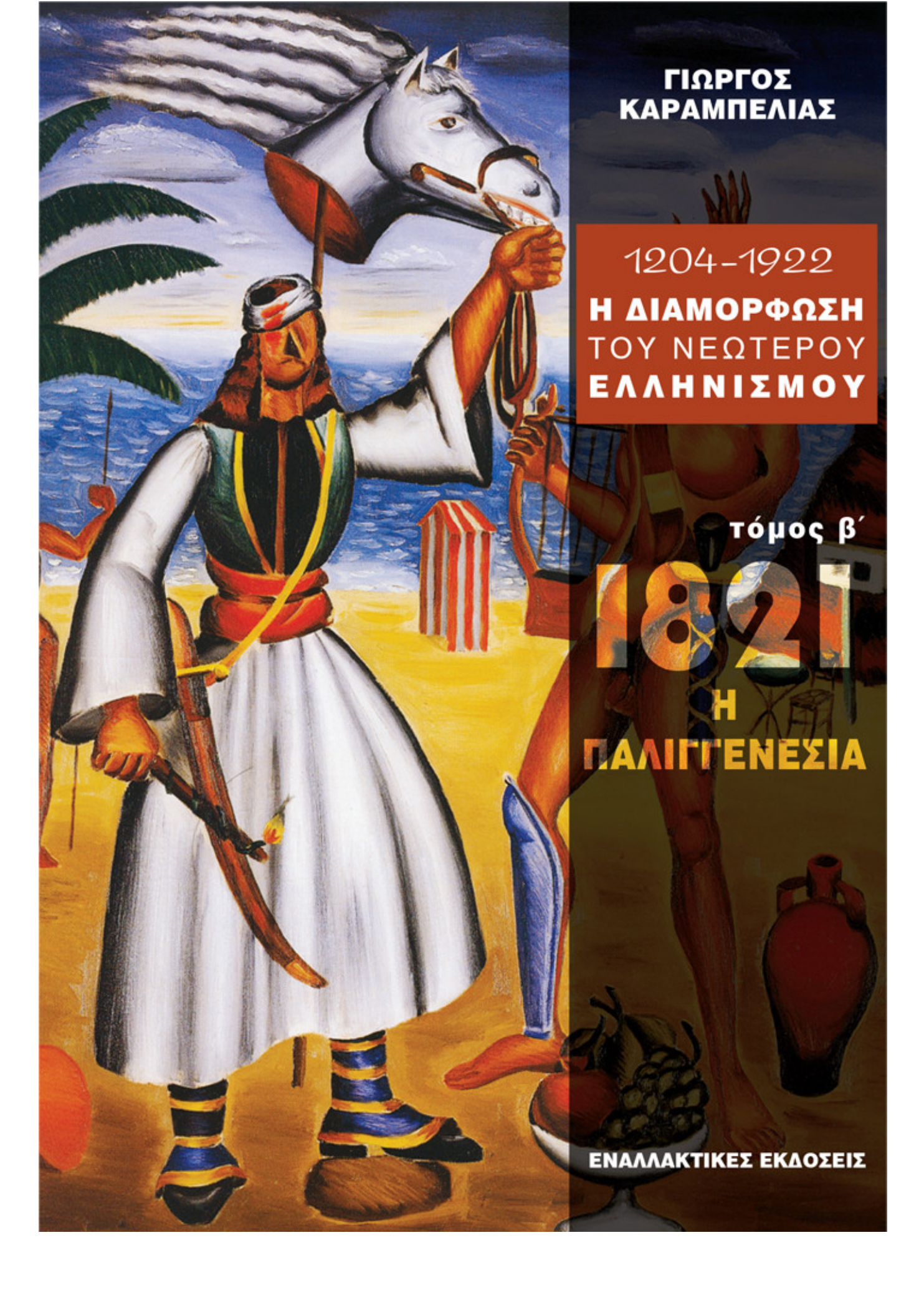

1821: Η Δυναμική της Παλιγγενεσίας

**ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΑΡΑΜΠΕΛΙΑΣ**

1204-1922

**Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ
ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ**

τόμος β΄

1821

**Η
ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑ**

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Τίτλος: 1821: Η δυναμική της Παλιγγενεσίας

τόμος β΄ του τρίτου έργου 1204-1922, Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συγγραφέας: Γιώργος Καραμπελιάς

[Εναλλακτικές Εκδόσεις 2015](#)

Σελ. 708

Τιμή: 25 ευρώ στο ηλεκτρονικό μας βιβλιοπωλείο από 36 ευρώ τιμή λιανική

Κυκλοφορεί από τις Εναλλακτικές Εκδόσεις, ο β΄ τόμος του έργου του Γ. Καραμπελιά «1204-1922 η διαμόρφωση του νεώτερου Ελληνισμού», με τίτλο: 1821 η Παλιγγενεσία.

Η απόπειρα μιας ομαλής μετάβασης, από τον βυζαντινό ελληνισμό, στον νεώτερο, η πρώτη ελληνική «Αναγέννηση», την οποία περιέγραψα συνοπτικά στο «1204», θα συνθλιβεί κάτω από τη συντονισμένη πίεση Ανατολής και Δύσης.

Ο νεώτερος ελληνισμός θα ζήσει επτά αιώνες –από το 1204 έως το 1922– υπόδουλος, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, στην τουρκική Ανατολή ή τη φραγκο-λατινική Δύση. Η διαμόρφωση του έθνους μας θα μεταβληθεί έτσι σε συγκρότηση εν δουλεία: Υποταγή και αντίσταση, λήθη και μνήμη, συνέργεια και ρήξη, ανάμεσα στις ελίτ και το λαϊκό σώμα.

Εντούτοις, κατά την περίοδο 1700-1922, ο ελληνισμός γνωρίζει μια νέα Αναγέννηση. Ο Β΄ τόμος της Διαμόρφωσης του νεώτερου ελληνισμού, «Η δυναμική της παλιγγενεσίας», διατρέχει την οικονομική, κοινωνική, πολιτική και εκκλησιαστική ιστορία του ελληνικού κόσμου, από την Άλωση έως την Επανάσταση.

Δυναμική που θα κορυφωθεί με τις απόπειρες της σύνθεσης, το «Πεδεμόντιο» των Επτανήσων, την «άγρια ανωμαλία» της Σάμου, τη Φιλική Εταιρεία, ως προανάκρουσμα του '21. Διονύσιος Φιλόσοφος και Λάμπρος Κατσώνης, Βελεστινλής και Λούκαρις, Φαναριώτες και κρυφό σχολειό, Δασκαλογιάννης και Υψηλάντης, Κολοκοτρώνης και Καποδίστριας, ένα παλίμψηστο και μια πηγή γόνιμης αντιπαράθεσης που θα διαμορφώσει το πρόσωπό μας, πολυεδρικό και... ανολοκλήρωτο.

Ο τρίτος τόμος, ο «Φωτισμός», θα εξετάσει τα πνευματικά φαινόμενα και τις ιδεολογικές αντιθέσεις: ο διαφωτισμός του «γένους», από τον Κοσμά Αιτωλό έως τον Βενιαμίν Λέσβιο· η ποίηση, από το δημοτικό τραγούδι έως τον Σολωμό· η φιλοσοφία, από τον Κορυδαλλέα και τον Βούλγαρι, έως τον Μοισιόδακα και τον Λόγιο Ερμή· οι γλωσσικές αντιθέσεις ανάμεσα στον Δούκα και τον Καταρτζή· οι ιδεολογικές αντιπαράθεσεις Πάριου και Κοραή· η επαναστατική ιδεολογία με την Ελληνική Νομαρχία.

Ο τέταρτος τόμος, η «Μεγάλη Ιδέα» –δηλαδή η εθνικοαπελευθερωτική περίοδος, που διαρκεί από το 1821 έως το 1922–, επικεντρώνεται στις απόπειρες για πολιτειακή ανασυγκρότηση του «ιστορικού χώρου» του υστεροβυζαντινού ελληνισμού, ως αναγκαία προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της Αναγέννησης, στις πολλαπλές της διαστάσεις: οικονομική, κοινωνική, πολιτικο-στρατιωτική, πνευματική.

«Η αντιστασιακή διαδικασία παίρνει διάφορες μορφές: από την απλή προσαρμογή στις εκάστοτε συνθήκες, με προοπτική τη διείσδυση στους πολιτικοκοινωνικούς μηχανισμούς της κατάκτησης και τη μετατροπή τους σε όργανα εθνικής συντήρησης (εκκλησία-Φαναριώτες-κοινοί-αρχατολόι), και την ολοένα και περισσότερο ενεργό συμμετοχή στους οικονομικούς μηχανισμούς των κατακτητών και ιδιαίτερα των δυτικών δυνάμεων στην Ανατολική Μεσόγειο και στην Εγγύς

Ανατολή, ως τη συνεχή παθητική ή ένοπλη αντίσταση (κλεφτουριά – αλλεπάλληλα, έστω και ξενοκίνητα, κινήματα) που κατέληξαν στην εθνικοαπελευθερωτική επανάσταση του '21.»

Νίκος Σβορώνος, Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας, Αθήνα 1976, σσ. 12-13.